# SMJERNICE

## SMJERNICA (EU) 2020/2091 EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE

**od 4. prosinca 2020.**

**o izmjeni Smjernice ESB/2003/5 o izvršenju mjera protiv nepropisnih reprodukcija euronovčanica te o zamjeni i povlačenju euronovčanica (ESB/2020/61)**

UPRAVNO VIJEĆE EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 128. stavak 1.,

uzimajući u obzir Statut Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke, a posebno njegov članak 12. stavak 1., članak 14. stavak 3. i članak 16.,

budući da:

(1) Povećao se broj reprodukcija euronovčanica povučenih iz optjecaja za koje postoji rizik da bi ih šira javnost mogla zamijeniti s izvornim euronovčanicama, unatoč činjenici da neke od tih reprodukcija imaju male ili teško vidljive naznake da su „kopije", „nisu zakonsko sredstvo plaćanja" ili „da se trebaju koristiti samo za filmove ili rekvizite", jer imaju optički izgled euronovčanica i oponašaju određene sigurnosne značajke novčanica. Ove reprodukcije se uglavnom nude i kupuju putem internetske trgovine ili internetskih stranica. Reprodukcije za koje postoji rizik da bi ih šira javnost mogla zamijeniti s izvornim euronovčanicama nezakonite su u skladu sa Smjernicom ESB/2003/5 ([1]). Stoga je važno donijeti mjere za smanjenje i na kraju zaustaviti njihovo daljnje širenje, time nadopunjujući postojeće mjere kojima Eurosustav raspolaže, uključujući postupke zbog povreda koji mogu dovesti do sankcija u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 2532/98 ([2]).

(2) Od uvođenja euronovčanica, članice Eurosustava razmijenile su mišljenja o tome jesu li određene reprodukcije zakonite ili nezakonite kako bi se osigurala usklađena tumačenja na cijelom europodručju. Međutim, da bi se riješili mogući budući zahtjevi za izuzećima za vrste reprodukcija koje se ne mogu procijeniti u svjetlu uspostavljene prakse, potrebno je uspostaviti postupak koji osigurava usklađena tumačenja u takvim situacijama.

(3) Smjernicu ESB/2003/5 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU SMJERNICU:

*Članak 1.*

**Izmjene**

Smjernica ESB/2003/5 mijenja se kako slijedi:

1. članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 1.*

**Definicije**

Za potrebe ove Smjernice:

1. „Nepropisna reprodukcija" znači svaka reprodukcija iz članka 2. stavka 1. Odluke ESB/2013/10 (*) koja:

([1]) Smjernica ESB/2003/5 od 20. ožujka 2003. o izvršenju mjera protiv nepropisnih reprodukcija euronovčanica te o zamjeni i povlačenju euronovčanica (SL L 78, 25.3.2003., str. 20.).

([2]) Uredba Vijeća (EZ) br. 2532/98 od 23. studenoga 1998. o ovlastima Europske središnje banke za izricanje sankcija (SL L 318, 27.11.1998., str. 4.).

(a) nije u skladu s kriterijima utvrđenim u članku 2. stavku 3. Odluke ESB/2013/10 i nije izuzeta od strane ESB-a ili odgovarajućeg NSB-a prema članku 2. stavku 5. Odluke ESB/2013/10; ili

(b) predstavlja povredu autorskog prava ESB-a na euronovčanice, na primjer tako što nepovoljno utječe na ugled euronovčanica;

2. „nepropisna aktivnost" znači proizvodnja, posjedovanje, prijevoz, širenje, prodaja, promociju, uvoz u Uniju i uporaba ili pokušaj uporabe za transakcije nepropisnih reprodukcija.

(*) Odluka ESB/2013/10 od 19. travnja 2013. o apoenima, specifikacijama, reproduciranju, zamjeni i povlačenju euronovčanica (SL L 118, 30.4.2013., str. 37.).";

2. Članak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) Naslov članka 2. zamjenjuje se sljedećim:

„Provođenje mjera protiv nepropisnih aktivnosti";

(b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ako NSB sazna za nepropisnu aktivnost koja je poduzeta na njegovom državnom području, nalaže stranci koja izrađuje nepropisne reprodukcije,putem standardiziranog priopćenja koje je propisao ESB, da obustavi upuštanje u jednu ili više odnosnih nepropisnih aktivnosti te, ako to smatra potrebnim, nalaže stranci koja posjeduje nepropisnu reprodukciju da je preda.";

(c) umeću se sljedeći stavci 1.a, 1.b: i 1.c:

„1.a Ako NSB sazna za izravno ili neizravno upuštanje u nepropisnu aktivnost,, uključujući u elektroničkom obliku na internetskim stranicama s odgovarajućim nacionalnim url domenama, preko žičanih ili bežičnih sredstava komunikacije, ili bilo kojim drugim sredstvom koje javnosti omogućuje pristup nepropisnoj reprodukciji na bilo kojem individualno odabranom mjestu i u bilo kojem individualno odabranom vremenu, NSB o tome odmah obavješćuje ESB. NSB će također, koristeći standardizirani obrazac koji je dostavio ESB, naložiti stranci koja izrađuje nepropisne reprodukcije da prestane sudjelovati u nepropisnoj aktivnosti. ESB tada poduzima sve moguće mjere kako bi uklonio nepropisne reprodukcije s elektroničke lokacije.

1.b ESB također može naložiti stranci koja izrađuje nepropisne reprodukcije da prestane sudjelovati u jednoj ili više nepropisnih dotičnih aktivnosti nam području više od jedne države članice i izvan Unije. Kada se to smatra prikladnim, ESB će naložiti stranci koja posjeduje nepropisnu reprodukciju da mu preda nepropisne reprodukcije.

1c. Prije poduzimanja bilo koje od mjera navedenih u ovom članku, NSB će obavijestiti ESB, a ESB će koordinirati mjere koje se trebaju poduzeti tako da NSB ili ESB, ovisno o slučaju, postupa u okviru svoje potrebne nadležnosti kada poduzima bilo koju mjeru.";

(d) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Nakon toga, Izvršni odbor ESB-a ili odgovarajući NSB donosi odluku o pokretanju postupka radi utvrđivanja povrede na temelju članka 3. stavka 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2532/98 (*), koji može dovesti do izricanja sankcija u skladu s tom Uredbom. Prije donošenja takve odluke, ESB i odgovarajući NSB međusobno se savjetuju te NSB obavješćuje ESB o tome je li poseban postupak radi utvrđivanja povrede pokrenut ili, alternativno, može li biti pokrenut prema nacionalnom kaznenom pravu i nadalje, postoji li neka druga odgovarajuća pravna osnova za mjere protiv te nepropisne aktivnosti, poput zakona o autorskom pravu. Ako je postupak radi utvrđivanja povrede već pokrenut ili će, alternativno, biti pokrenut prema nacionalnom kaznenom pravu ili ako postoji neka druga odgovarajuća pravna osnova za mjere protiv te nepropisne aktivnosti, ne pokreće se postupak radi utvrđivanja povrede na temelju Uredbe (EZ) br. 2532/98.

(*) Uredba Vijeća (EZ) br. 2532/98 od 23. studenoga 1998. o ovlastima Europske središnje banke za izricanje sankcija (SL L 318, 27.11.1998., str. 4.).";

(e) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. ESB samostalno poduzima mjere opisane u ovom članku:

(a) ako se ne može pouzdano utvrditi podrijetlo nepropisne aktivnosti; ili

(b) ako je nepropisna aktivnost poduzeta ili će biti poduzeta na državnom području nekoliko država članica sudionica; ili

(c) ako je nepropisna aktivnost poduzeta ili će biti poduzeta izvan državnog područja država članica sudionica.”;

3. članak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 3.*

**Zahtjevi za izuzeće za reprodukcije**

1. Sve zahtjeve za izuzeće u skladu s člankom 2. stavkom 5. Odluke ESB/2013/10 rješavat će:

(a) odnosni NSB, u ime ESB-a, ako su reprodukcije proizvedene ili će biti proizvedene samo na području njegove države članice; ili

(b) ESB u svim drugim slučajevima opisanim u članku 2. stavku 5. Odluke ESB/2013/10.

2. Ako NSB zaprimi zahtjev za izuzeće nove vrste, NSB će obavijestiti ESB o zahtjevu i njegovoj namjeri da odobri ili odbije izuzeće. Ako se stavovi ESB-a i NSB-a u tom pogledu međusobno razlikuju, odlučit će Izvršni odbor. Prilikom donošenja svoje odluke, Izvršni odbor uzima u obzir stajališta Odbora za novčanice i Pravnog odbora, posebno sva stajališta izražena u vezi s pojedinačnom situacijom dotične države članice, podložno stavovima izraženim o implikacijama odluke za cijelo europodručje. ESB će prikupiti podatke o zahtjevima koje je zaprimio (bez obzira jesu li njemu upućeni ili ne) i odgovore na te zahtjeve, te će o tome obavijestiti nacionalne središnje banke ESB može s vremena na vrijeme objaviti konsolidirane podatke.

*Članak 2.*

**Stupanje na snagu**

Ova Smjernica stupa na snagu danom obavještavanja nacionalnih središnjih banaka država članica čija je valuta euro.

*Članak 3.*

**Adresati**

Ova Smjernica upućena je svim središnjim bankama Eurosustava.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni 4. prosinca 2020.

*Za Upravno vijeće ESB-a*
*Predsjednica ESB-a*
Christine LAGARDE